

Fylkesmannen i Vestfold

Larvik kommune
Postboks 2020
3255 LARVIK

Vår saksbehandler / telefon:
Siri Kallum-Vestby
33371117

Deres referanse:
18/141809

Vår referanse:
2018/1993
Arkivnr: 551

Vår dato:
14.12.2018

Klage - Larvik - Holms Vikingenes Verden AS - skjenkebevilling

Vi viser til kommunens oversendelse mottatt her 01.11.2018.

Fylkesmannens vedtak

Klagen tas til følge.

Fylkesmannen opphever kommunens vedtak av 04.10.2018, og saken sendes tilbake til kommunen for ny behandling.

Fylkesmannens vedtak er endelig og kan ikke påklages til overordnet forvaltningsorgan, jf. fvl § 28.

Fylkesmannen gjør oppmerksom på at forvaltningsloven § 36 gir rett til dekning av vesentlige sakskostnader som har vært nødvendig for å få endret vedtaket til gunst for en part. Et eventuelt krav om sakskostnader må fremsettes innen tre uker etter mottakelsen av dette brevet.

Sakens bakgrunn:

Saken gjelder kommunens avslag på søknad datert 08.01.2018 om skjenke- og serveringsbevilling for Holms Vikingenes verden AS. Kommunen har behandlet og avslått søknad om serveringsbevilling i vedtak av 04.10.2018. Søknaden om skjenkebevilling ble avslått i vedtak av 07.02.2018. Fylkesmannen har stadfestet kommunens avslag på skjenkebevilling i vedtak av 04.06.2018.

Holms Vikingenes Verden AS eies av Holms Eiendom AS. Selskapet Communication Distribution AS eier 45 % av Holms Eiendom AS, og Stein Matre eier Communication Distribution AS fullt ut. Stein Matre er også styreleder i Holms Vikingenes Verden AS.

Larvik kommune traff den 04.10.2018 følgende vedtak for søknaden om serveringsbevilling fra Holms Vikingenes verden AS:

«Søknad om serveringsbevilling fra Holms Vikingenes Verden AS, org.nr.: 982 088 275, avslås med hjemmel serveringsloven § 6, da kravet om uklanderligandel ikke kan anses oppfylt.»

Vedtaket ble påklaget av advokatfirmaet Dalan på vegne av Stein Matre i brev av 12.10.2018. Fylkesmannen viser til klagen.

Kontrollutvalget for alkoholomsetning i Larvik kommune tok ikke klagen til følge i møte den 01.11.2018. Saken ble deretter oversendt Fylkesmannen for endelig avgjørelse.

Fylkesmannens merknader:

Fylkesmannen forutsetter at partene er kjent med innholdet i sakens dokumenter, og vi finner derfor ikke grunn til å referere ytterligere fra disse.

Ved behandlingen av en klage kan Fylkesmannen prøve alle sider ved saken, og herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34 andre ledd. Vi skal vurdere de synspunkter klager kommer med, og kan også ta opp forhold som ikke er berørt av klageren. Fylkesmannen kan opprettholde kommunens vedtak, omgjøre vedtaket eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til kommunen til helt eller delvis ny behandling.

Klagefrist og klagerett

Klager har klagerett og klagen er rettidig.

Klagers anførsler

Klager anfører at det ikke foreligger faktisk eller rettslig grunnlag for vedtaket, og at det følgelig må settes til side som ugyldig på grunn av innholdsmangler. Etter klagers syn kan ikke Stein Matre sies å ha «vesentlig innflytelse» på virksomheten, men for det tilfellet at han skal vandelsvurderes anføres det at han oppfyller vandelskravene. Klager anfører at Stein Matres restskattekrav ligger mer enn 5 år tilbake i tid og kan således ikke vektlegges i vandelsvurderingen etter serveringsloven. Videre viser klager til at arveavgiftskravet og restskattekravet er omtvistet, og at dette bør få betydning i vurderingen. Det bør også ha betydning at en del av restskattekravet er innfridd. Endelig anfører klager at Stein Matres involvering i fire konkurser og det faktum at han selv begjærte seg konkurs i 2015, ikke kan tillegges vekt i vandelsvurderingen. Stein Matre har hatt rundt 150 eierstillinger og styreleder- og andre tillitsverv, og hans involvering i fire konkurser derfor må anses som relativt få i denne sammenheng. Fylkesmannen viser til klagen i sin helhet.

Sakens opplysning

Saken anses tilstrekkelig opplyst etter fvl. § 17, og Fylkesmannen finner derfor å kunne avgjøre den på grunnlag av de opplysninger som foreligger.

Stein Matre og advokat Trond Larsen i advokatfirmaet Dalane har – i tillegg til de anførslene nevnt i klagen – gitt opplysninger/dokumentasjon direkte til saksbehandler hos Fylkesmannen som underbygger at både [redacted] og restskattekravet er omtvistet. Når det gjelder [redacted] er det dokumentert at det er igangsatt forberedelser til rettslige skritt og det ble sendt ut søksmålsvarsel til Skatteetaten i brev av 11. desember 2018. Når det gjelder restskattekravet, er det opplyst at det ikke er noen pågående klageprosess eller rettssak om dette, og det skyldes at klage- og søksmålsfristene er løpt ut. Stein Matre opplyser dog at han planlegger – etter råd fra sine advokater – å bestride restskattekravet i forbindelse med inndrivelsen av kravet, jf. skattebetalingsloven § 17-1.

Prøving av kommunenes vedtak om å avslå søknaden om serveringsbevilling

Fylkesmannens oppgave er å kontrollere om kommunen har fulgt gjeldende regelverk i saken, men Fylkesmannen vil ikke ta stilling til om resultatet er hensiktsmessig eller rimelig. Det fremgår av fvl. § 34 andre ledd at klageinstansen skal legge vekt på det kommunale selvstyret ved prøving av det frie skjønn.

Avslaget på søknaden om serveringsbevilling er hjemlet i vandelskravet i serveringsloven § 6. Bestemmelsen lyder:

Bevillingshaver, daglig leder og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderligandel i forhold til straffelovgivningen, skatte- og avgiftslovgivningen, regnskapslovgivningen, lov om forbud mot diskriminering på grunnlag av etnisitet, religion mv.

Personer som nevnt i første punktum må heller ikke ha begått lovbrudd i forhold til annen lovgivning på en måte som vil være uforenlig med drift av serveringssted.

Person som eier en vesentlig del av virksomheten eller av selskap som driver virksomheten eller som oppebærer en vesentlig del av dens avkastning eller i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på den, vil alltid anses å ha vesentlig innflytelse på virksomheten.

Ved vurderingen av bevillingshavers og andre personersandel etter første ledd kan det ikke tas hensyn til forhold som er eldre enn fem år.

Vandelskravet må slik bestemmelsen lyder bla.a. være oppfylt av bevillingshaver, daglig leder og andre som har vesentlig innflytelse på virksomheten. Stein Matre er aksjonær og styreleder i Holms vikingenes verden AS og har således «vesentlig innflytelse på virksomheten». Stein Matre må altså oppfylle vandelskravet i serveringsloven § 6.

Vandelskravet omfatter brudd på straffelovgivningen som er uforenlig med drift av serveringsted, men også spesiallovgivningen som skatte- og avgiftslovgivningen og regnskapslovgivningen. Slike brudd knytter seg til de mer forretningsmessige forholdene rundt næringsvirksomhet. Det er ikke kun overtredelser begått i relasjon til serveringsvirksomhet som kan tillegges vekt.

Det er ikke ethvert forhold av kriminelle handlinger som vil være tilstrekkelig til å nekte serveringsbevilling. Det må foretas en helhetsvurdering av lovbruddets grovhet, hvor langt tilbake i tid lovbruddet ligger og antall overtredelser vil være vesentlig elementer i vurderingen.

Utgangspunktet for vandelsvurderingen vil være forhold som er avgjort ved domfellelse, forelegg eller påtaleunntatelse. Hensynet bak loven tilsier imidlertid at det også må være anledning til å vektlegge en verserende sak dersom kommunen finner det er overveiende sannsynlig at handlingen er begått eller dersom det foreligger innrømmelse.

Det er opp til kommunens skjønn å avgjøre hvilke straffbare handlinger som vil være forenlig med drift av serveringssted. Kommunens vurdering må dog baseres på de retningslinjer som følger av gjeldende regelverk, de opplysninger som fremkommer fra søker, eventuelle uttalelser fra politi og skattemyndigheter.

Kommunen har etter en helhetsvurdering konkludert med at deleier og styreleder Stein Matre ikke oppfyller vilkårene i loven om uklanderligandel iht. serveringsloven § 6. Kommunen viser til at hjemmelskravet i alkoholloven § 1-7 b og serveringsloven § 6 er like når det gjelder kravet om uklanderligandel, med unntak av at kommunen etter serveringsloven kan legge vekt på forhold innenfor en 5 års periode, mens kommunen etter alkoholloven kan legge vekt på forhold innenfor en 10 års periode. Kommunen oppgir at når det gjelder vandelsforholdene i denne saken så omhandler de i hovedsak forhold etter skatte- og avgiftslovgivningen hvor det fortsatt per i dag er store restanser og tvist mellom skattemyndigheten og Stein Matre. Kommunen viser til at vandelsvurderingen etter serveringsloven § 6 ikke vil føre til et annet resultat enn etter

alkoholloven § 1 b og at vandelskravet dermed ikke er oppfylt. Kommunen oppgir at dette skulle fremgått tydeligere av vedtaket av 07.02.2018. For øvrig viser kommunen til de tidligere vurderingene som er gjort ift. vandelskravet i sak 068/17, 077/18, 024718 og 007/18.

Under klagebehandlingen av saken utdyper kommunen at de vurderer at lovbruddet som resulterte i restskatt er i kjerneområdet hva gjelder etterlevelse av lovverk, når en driver næringsvirksomhet. Kommunen oppgir at det er flere forhold som er av betydning for vandelsvurderingen men at restskattekravet er det mest alvorlige og som i seg selv medfører at vandelskravet ikke er oppfylt. Videre legger kommunen vekt på at Stein Matre er personlig konkurs og at han har vært styreleder og hatt tillitsverv i bedrifter og foreninger som er konkurs. Kommunen mener dette gir et bilde av hans evne til å drive næringsvirksomhet. Kommunen legger også i en viss grad vekt på at politiet hadde tre bemerkninger til Stein Matre hva gjaldt brudd på veitrafikkloven i 2016. Selv om disse lovbruddene ikke har sammenheng med det å drive serveringsvirksomhet, vurderer kommunen at forholdet sier noe om hvordan Stein Matre forholder seg til lovverket.

Fylkesmannen slutter seg til kommunens vurdering om at vandelskravet i alkoholloven § 1-7 b og serveringsloven § 6 i hovedsak er sammenfallende. Forskjellen er at det ved vurderingen etter serveringsloven ikke kan tas hensyn til forhold som er eldre enn fem år. Fristen regnes fra den dag handlingen eller unnlatelsen som var et brudd på den nevnte lovgivning, opphørte. I dette tilfellet har kommunen vektlagt at Stein Matre har begått et lovbrudd ved innleveringen av selvangivelsen i 2011 ved at han ikke førte opp gevinsten av salg av aksjer i MTU Development AB. Denne handlingen resulterte i at Skattekontoret endret ligningen for 2011 som igjen resulterte i skyldige skatterestanser på cirka 3 millioner kroner. Vedtaket om endring av likning er datert 05.05.2015.

Fylkesmannen mener kommunen ikke har hjemmel til å vektlegge Stein Matres restskattekrav i vandelsvurderingen etter serveringsloven § 6. Den manglende innrapporteringen av inntekt (lovbruddet) skjedde i 2011, og det er således et forhold som er eldre enn fem år. Det har ingen betydning at vedtaket om restskattekrav først ble fattet 05.05.2015 med den følge at kommunen først fikk kunnskap om det ulovlige forholdet i 2015. Som nevnt over regnes femårsfristen fra den dag handlingen eller unnlatelsen som var et brudd på den nevnte lovgivning, opphørte. I dette tilfellet startet dermed fristen å løpe ved den manglende innrapporteringen av inntekt i selvangivelsen for 2011, og forholdet er dermed eldre enn 5 år.

Likningen for 2011 ble endret i vedtak av 05.05.2015, og Stein Matre har fortsatt ikke innfridd restskattekravet fullt og helt. Det at restskattekravet ikke fullt ut er betalt er ingen straffbar handling som kan sies å være uforenlig med drift av serveringssted, jf. serveringsloven § 6. Etter Fylkesmannens syn er det også legitime grunner til at kravet ikke fullt ut er betalt. Vi viser her til at Stein Matre påklaget vedtaket av 05.05.2015 og klagen ble endelig avgjort i vedtak fra Skattedirektoratet 16.08.2017. Stein Matre betalte ikke ned på kravet i den pågående klageprosessen – noe som Fylkesmannen legger til grunn er svært vanlig. Den 06.11.2015 begjærte Stein Matre seg personlig konkurs. Konkursboet ble tatt opp til slutning 05.01.2018, og Skatteetaten fikk betalt cirka 1,6 millioner ved utlodningen våren 2018. Det er ingen pågående klageprosess eller søksmål hva gjelder restskattekravet i dag, men Stein Matre har opplyst at han planlegger – etter råd fra sine advokater – å bestride restskattekravet i forbindelse med inndrivelsen av kravet, jf. skattebetalingsloven § 17-1.

Når det gjelder de øvrige forholdene i saken som kommunen bruker i sin begrunnelse av vedtaket, er de [redacted] ikke straffbare forhold som kan sies å være uforenlig med drift av serveringssted. Disse lovbruddene kan således ikke vektlegges i vandelsvurderingen etter serveringsloven § 6 slik kommunen anfører at de gjør. Det som da gjenstår av relevante

forhold for vurderingen av kravet om uklanderligandel i serveringsloven § 6, er det faktum at Stein Matre i 2015 begjærte seg selv personlig konkurs i 2015 og hvor han også har vært involvert i andre konkurser som styreleder i andre selskaper. Kommunen har ikke vurdert hvorvidt disse forholdene alene kan gi grunnlag for avslag på en søknad om serveringsbevilling, jf. serveringsloven § 6.

I lys av ovennevnte, vurderer Fylkesmannen at vedtaket av 04.10.2018 bygger på en uriktig anvendelse av serveringslovens bestemmelser og at denne rettsanvendelsesfeilen medfører at vedtaket blir ugyldig, jf. fvl. § 41. Vedtaket oppheves, og saken sendes tilbake til kommunen for en ny vurdering.

I kommunens nye behandling av saken må administrasjonen vurdere om Stein Matres personlige konkurs og/eller hans innblanding som styreleder i andre selskaper som har gått konkurs, kan medføre at Stein Matre ikke oppfyller vandelskravene i serveringsloven § 6. Hvis kommunen vurderer at disse forholdene alene kan medføre at vandelskravet etter serveringsloven § 6 ikke er oppfylt, anmoder vi kommunen om å innhente ytterligere informasjon om de virksomhetene som er konkurs hvor Stein Matre var styreleder. Det må avklares når selskapene gikk konkurs og hva som var grunnlaget for konkursene. Stein Matre kan med fordel tilskrives og gi kommunen tilleggsopplysninger om dette. Fylkesmannen har foretatt et søk på Brønnøysundregisteret og funnet ut at selskapet Digital- & Off Settrykkeriet AS (org. nr. 975 344 649) ble slettet fra Brønnøysundregisteret 04.05.2011. Siden dette selskapet ble slettet i Brønnøysundregisteret mer enn 5 år tilbake i tid, kan konkursen i dette selskapet ikke være en del av vurderingen etter serveringsloven § 6. De andre selskapene opplistet i kommunens brev til Fylkesmannen av 16.05.2018, ble slettet i tidsperioden 30.12.2013- 02.06.2015.

Når det gjelder Stein Matres personlige konkurs, ber vi kommunen se hen til hva som var bakgrunnen for denne i sin vurdering av vandelskravet etter serveringsloven § 6. Slik vi har forstått faktum, begjærte Stein Matre seg personlig konkurs i 2015 på bakgrunn av et kommende

Konklusjon

Under henvisningen til vurderingen over, opphever Fylkesmannen Larvik kommunes vedtak av 04.10.2018 og saken returneres til ny behandling. Det vil si at klager har fått medhold i sin klage.

Med hilsen

Juridisk avdeling

Bjørn Vegar Norvang
fagsjef

Siri Kallum-Vestby
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

HOLMS VIKINGENES VERDEN AS	Stein Matre	Holms Gamle Ravei 345 3270	LARVIK
DALAN ADVOKATFIRMA DA	Helene Klæt Gjersheim	Postboks 1214 Vika 0110	OSLO